

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 28

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- **REGLER OG TILSKUD**
- Højest 3 år med samme afgrøde i træk og 35 % af arealet med nye afgrøder
- Permanent ekstensivering – ny ordning fra Landbrugsstyrelsen
- Udbringning af flydende husdyrgødning efterår
- Udbringning af fast husdyrgødning efterår
- Forbud mod jordbearbejdning og nedvisning af stub i efteråret
- Våde PLG-arealer? Søg dispensation for manglende opfyldelse af forpligtigelser
- **Plante-IT**
- Gratis prøveperiode på plante-IT programmer fra nu til 31. marts 2025
- **PRÆCISION**
- Pløjefri-Tjek

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Efterafgrøder

Ved etablering lige nu, anbefales det at udså både olieræddike og korn, for at opnå bedst mulig dækningsgrad, så hurtigt som muligt. En øget udsædsmængde er også at foretrække.

Fristen for at ændre og indmelde efterafgrøder samt tidlig såning, er tirsdag d. 10. september. Derfor skal du give besked til din planterådgiver snarest og senest mandag d. 9. september, hvis du har ændringer i forhold til det allerede tilmeldte i Fællesskema og Gødnings- og Efterafgrødeskema.

Vinterraps lige nu

De marker der er længst fremme, har nu fire-fem blade. De sidste er sået her i de første dage af september. Etablering af vinterraps er slut for i år.

Skadedyr

Der er stadig ikke set mange rapsjordlopper, men erfaringen siger at de sent etablerede marker kan få større udfordringer med rapsjordlopper ved fremspiring. Snegle skal der stadig handles på, hvis der er behov for bekæmpelse. Se TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 25.

Vi får meldinger om at der er måger der er meget interesseret i sneglekorn. Det bør overvejes om der skal spredes ud om aftenen, når måger er trukket af markerne.

Ukrudt

Ukrudtsbekæmpelse af spildkorn og græsukrudt, begynder også at blive aktuel i de marker, der er længst fremme. Er der spildkorn, anvendes Agil 100 EC og til græsukrudt Fokus Ultra + Dash, dog må enårig rapgræs vente, til der kan køres med Kerb. Se TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 21. Sørg for at der bliver en uges afstand mellem behandlingerne.

Vækstregulering

Vækstregulering kan være aktuel ved tidlig sået og ved højt gødningsniveau. Kun få marker har behov for vækstregulering i år. Det er meget vigtigt at holde mindst en uges afstand til en behandling med Belkar, da der ellers er stor risiko for kraftig påvirkning af rapsen. Se TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 21.

- Ved et plantetal på 25 pl/m² forventes et mindre behov for vækstregulering.
- Ved et plantetal på 35-40 pl/m² forventes et større behov for vækstregulering.

Billede 1 Vinterraps i st. 15 og på vej til at hæve vækstpunktet. Afgrøden står tæt, hvilket øger tendensen til strækning af afgrøden. Her er det tid for vækstregulering. (Foto: Michael Fleng, SAGRO)

Billede 2 Vinterraps i st. 15. Afgrøden står ikke tæt og presses ikke til at strække sig. Her er behovet for vækstregulering mindre. (Foto: Niels Holmgaard, SAGRO)

Vintersæd ukrudt

Hvis man sår tidligt, anbefaler vi at Mateno Duo indgår i bekæmpelsen af ukrudt i vintersæd, hvis der er andet græsukrudt end enårigt rapgræs. Mateno Duo er desuden aktuel mod storkenæb, raps, kornblomst og evt. kamille.

Da Mateno Duo indeholder DFF, er det vigtigt, at man tager højde for doseringen. 0,1 l DFF udsprøjtet lige efter såning, efterfulgt af 0,5 l Mateno Duo i vækststadium 10, giver en dosering på 0,1 l/ha. Diflufenican aktivstof i alt, svarende til 0,2 l/ha DFF.

Går man efter rajgræs, væselhale eller rævehale, opnår man en synergi effekt af at blande Mateno Duo og Boxer.

Da risikoen for fordampning/afdrift af Boxer er for stor på denne tid, anbefales det at vente med Boxer. NB: i rug og byg må Boxer og Mateno Duo ikke blandes.

Der er en del fortællinger om hård effekt på afgrøden, hvor der har været anvendt Mateno Duo. Der har dog ofte været en del andre faktorer, der har spillet ind, så det vurderes at Mateno Duo forsat bør indgå i strategien. Se **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 26**.

Et godt og veletableret såbed er altid at foretrække. Når tiden er knap, kan det være fristende at så direkte uden pløjning. Det kan dog ikke anbefales ved etablering af vinterrug efter vinterrug. Stub og halmrester øger risikoen for overførte svampesygdomme væsentligt, når der ikke pløjes. Meldrøjersklerotier overlever i høj grad når der ikke pløjes.

Undlad at jordbearbejde/så i vandlidende lavninger

Er der områder eller lavninger, hvor der ikke kan laves et tilfredsstillende såbed, er det bedre at køre udenom i stedet for at lave strukturskader. Der kan evt. sås en alternativ afgrøde, vårbyg, blomsterbrak eller andet, når forholdene tillader det hen i foråret.

Forsøg evt. at rense dræn og grøfter, så marken kan blive farbar. Er der vandløb i nærheden, kan det være aktuelt at se efter, om kommunen har overholdt deres forpligtelser i henhold til regulativet.

REGLER OG TILSKUD

Højest 3 år med samme afgrøde i træk og 35 % af arealet med nye afgrøder

Inden der sås vintersæd, er det vigtigt at bemærke, at der ikke må være samme afgrøde i marken mere end 3 år i træk.

2022 er reference år, altså 1. år, er det her i planperioden 2024/25, der kan opstå problemer i forhold til denne regel. Der skal også indregnes, at der skal skiftes til ny afgrøde på 35% af arealet.

Permanent ekstensivering – ny ordning fra Landbrugsstyrelsen

Permanent ekstensivering – ny ordning fra Landbrugsstyrelsen

Landbrugsstyrelsen har netop åbnet for tilmeldinger til ordningen "Permanent Ekstensivering", der har til formål at styrke den danske indsats for at reducere udledninger af drivhusgasser, minimere kvælstofudvaskning og forbedre biodiversiteten. Ordningen tilbyder et økonomisk tilskud til de landmænd og lodsejere, der vælger at indgå i ordningen. Ansøgningsfristen er fastsat til d. 31. oktober 2024.

Tilskud og tinglysning

Tilskuddets størrelse vil være 82.500 kr./ha for omdriftsarealer og 35.500 kr./ha for permanente græsmarker. Giver der tilsagn fra Landbrugsstyrelsen, laves en permanent tinglysning på arealet, som omhandler et fremtidig gødsknings-, omlægnings- og sprøjtningsforbud. Det vil forsat være muligt at få grundbetaling på arealet, og arealet må forsat afgræsses eller bruges til slæt. Derudover vil det i fremtiden være muligt at få et ekstra naturpleje tilskud, og der kan også gives dispensation til at rejse skov på arealet.

Af tinglysningen kommer det også til at fremgå, at hvis det pågældende areal i fremtiden bliver en del af et større sammenhængende vådområde- eller lavbundsprojekt, er det ikke muligt at afvise et sådant projekt.

Få tilskud før kommunen udpeger arealet som §3-natur

Det kunne være relevant at tage et kig på de marker, der har ligget som græsmarker de sidste mange år. Har man våde eller fugtige græsmarker, der ikke har været omlagt de sidste 7-10 år, og som man ikke har planer om at ændre sin drift af, vil det være relevant at overveje ordningen. Kommunen har nemlig mulighed for at udpege sådanne områder som §3-natur, og en sådan udpegning vil give samme restriktioner som denne ordning, men uden nogen form for tilskud eller kompensation.

Vil du gerne høre mere om ordningen, er du velkommen til at kontakte:

- Michael Illum Hansen, tlf.: 96 29 66 44, mail: mhh@sagro.dk
 - Nicolai Smed Kjær, tlf.: 76 60 21 85, mail: nsk@sagro.dk
 - Emil Haugaard Smed, tlf.: 76 60 21 70, mail: ehs@sagro.dk
 - Emil Grøn Jensen, tlf.: 96 29 66 28, mail: egj@sagro.dk
-

Udbringning af flydende husdyrgødning efterår

Muligheden for at udbringe flydende husdyrgødning om efteråret, er stærkt begrænset. Det er ikke muligt til vintersæd som for øvrigt også højest må tildeles 15 kg/N pr. ha i handelsgødning.

Under visse betingelser må der i perioden fra høst til 1. oktober udbringes flydende husdyrgødning:

- Etablerede, overvintrende græsmarker, herunder marker med udlæg af græs eller kløvergræs udsået senest i forbindelse med forårssåningen. Undtagelsen omfatter dog ikke arealer med udlæg af græs eller kløvergræs i majs.
- Arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps.
- Arealer, hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller blandinger heraf forud for sukkerroer, hvor der er indgået kontrakt med en sukkerfabrik om afsætning af sukkerroerne.
- Udbringningsfristen kan forlænges indtil 15. oktober i regnfulde efterår. En eventuel forlængelse af fristen kan bl.a. ses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

I perioden fra høst til 15. oktober må der udbringes flydende organisk gødning til arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

Krav til udbringningsteknik

Udbringning af flydende husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med de gældende regler for udbringning af flydende husdyrgødning.

I sort jord skal der nedfældes på en sådan måde, at gyllen dækkes af jord.

- Ved nedfældning i græs, skal nedfældnings renden kunne indeholde den udbragte mængde gylle.
- Ved udlægning af gylle med slæbeslanger eller slæbesko skal udbringningssystemet være i kontakt med jorden. Husk regler for syretilsætning.

Udbringning af fast husdyrgødning efterår

Nedenstående regler gælder for udbringning af fast husdyrgødning i efteråret.

Fast gødning må kun benyttes før etablering af græs, vintersæd og vinterraps hvis der sås senest 1. september.

På etableret vintersæd eller før etablering af vårsæd, afhænger det af JB nr., nedenstående er listet hvornår udbringning er tilladt.

- Fra 1. november på JB 7-9
- Fra 1. december på JB 5, 6, 10 og 11
- Fra 1. februar på JB 1-4

Der er nogle få undtagelser for særlige gødningskilder:

- Fiberfraktionen skal nedbringes inden 4 timer => Reelt ikke muligt til vintersæd!
- Fast spildevandsslam må udbringes frem til 20. oktober, hvor der etableres en afgrøde efterfølgende.
- Organisk gødning med mindst 90 pct. N-udnyttelse (f.eks. Øgro) følger samme regler som handelsgødning – max 15 kg N/ha til vintersæd.

Forbud mod jordbearbejdning og nedvisning af stub i efteråret

Forbud afhænger af jordtypen, ligesom der er nogle få undtagelser.

Jordbearbejdning omfatter i denne sammenhæng, alle aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubbe.

Følgende aktiviteter anses IKKE som jordbearbejdning:

Høst, presning, indsamling af halm, kalkning, tromling, overfladisk halmstrigling, der har til formål at fordele halmen jævnt på arealet, etablering og vedligeholdelse af dræn samt nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd.

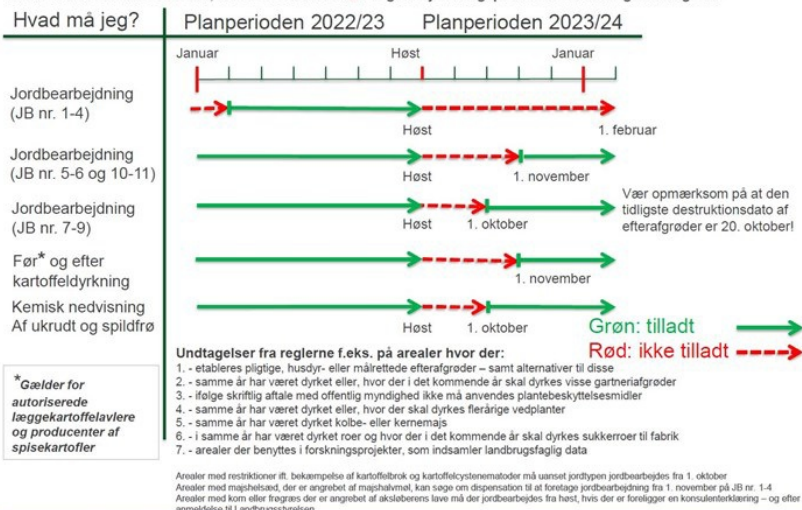
Undtagelser fra reglerne er mange, se Figur 1. Især på arealer hvor der etableres pligtige-, husdyr- eller målrettede efterafgrøder samt alternativer til disse.

Fra høst er der forbud mod jordbearbejdning og nedvisning forud for vårsæd på alle arealer. Se figur 1. Forbuddet stopper.:

- **oktober 2024**
Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord, JB 7-9.
OBS! Nedvisning af ukrudt og spildfrø må fra denne dato finde sted, på arealer med forbud mod jordbearbejdning.
- **Fra 1. november 2024**
Slut på forbud mod jordbearbejdning på ler- og humus jord med JB 5-6 og JB 10-11.
Slut på forbud mod jordbearbejdning på arealer, hvor der har været dyrket kartofler og på arealer, hvor der skal dyrkes lægge- eller spisekartofler i den kommende sæson.
- **Fra 1. februar 2025**
Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord, JB 1-4

Forbud mod jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder

Arealer drevet af virksomheder, der er autoriseret til økologiske jordbrugsproduktion er undtaget fra reglerne

Vær opmærksom på også at opfylde GLM6-kravet om jorddække i perioder med særlig risiko for forringelse af jordens dyrkningsmæssige potentiale

Figur 1 Grafisk overblik over hvornår forbuddet mod jordbearbejdning stopper. Figuren er fra sidste planperiode, men gælder også for 2024/25. Kilde SEGES

Våde PLG-arealer? Søg dispensation for manglende opfyldelse af forpligtigelser

Landmænd og lodsejere med PLG-tilsagn (pleje af græs og naturarealer) står over for en vigtig deadline den 15. september. Afhængig af hvilket tilsagn man har, skal områderne enten afgræsses eller tages slæt på inden denne dato. Men hvad gør man, hvis marken er for våd til, at dette kan gennemføres?

Mulighed for fleksibilitet

På dine tilsagnsarealer, hvor du er forpligtiget til at udføre en plejeaktivitet (enten afgræsning eller slæt), må der indgå delarealer på den enkelte mark på op til 1 ha, der ikke er plejet. Dette kaldes fleksibilitet. Sådanne delarealer må til sammen udgøre maksimum 20 pct. af markens areal, der i øvrigt lever op til støtteberettigelseskriterierne. Holder dine arealerne sig indenfor disse grænser, er det ikke et problem.

Udgør de våde områder mere end 1 ha eller 20% af markens areal?

Det er afgørende at søge dispensation, hvis de omhandlede arealer er større end 1 ha og udgør mere end 20% af markens areal. Denne dispensation skal indsendes inden d. 15. september, da det er her skæringsdatoen er for opfyldelsen af tilsagnets forpligtigelser ligger. Uden dispensation risikerer man at miste tilskuddet og få sanktioner, hvis ikke kravene er opfyldt i tide.

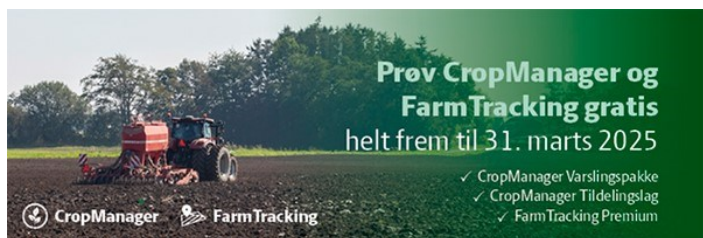
Du vil blive trukket årets støtte for de arealer, du søger dispensation til - medmindre Landbrugsstyrelsen vurderer, at det får en ubetydelig virkning. Det er dog stadig en fordel for dig at søge dispensation. Hvis du ikke søger dispensation, risikerer du at blive underkendt af kontrollen og i værste fald miste flere års udbetaling til arealet.

Derfor er det vigtigt at handle nu. Vurder dine marker, og hvis de er for våde til slæt eller afgræsning, så tag kontakt til din planterådgiver og få hjælp til at søge dispensation. Dette kan sikre, at du opfylder dine forpligtelser og undgår potentielle sanktioner.

Du kan læse mere dispensationer til PLG-tilsagn på lbst.dk.

PLANTE-IT

Gratis prøveperiode på plante-IT programmer fra nu til 31. marts 2025

Der er nu mulighed for gratis at prøve FarmTracking, CropManager og KemiTjek mm. fra nu og til og med 31. marts 2025, dog KemiTjek først fra 1. oktober 2024.

Læs mere om **FarmTracking**

Læs mere om **Cropmanager**

Læs mere om **KemiTjek**

Figur 2 Gå på www.Landmand.dk og find denne på forsiden. Klik på Abonnement for at komme til bestilling. Du kan også kontakte kundeservice på 70155015 for bestilling.

PRÆCISION

Pløjefri-Tjek

Af planterådgiver Niels Holmgaard

Interesseret i pløjefri dyrkning?

Overvejer du at omlægge til pløjefri dyrkning på din bedrift? Så har vi et godt tilbud til dig!

Vores erfarne planterådgiver, Niels Holmgaard, er certificeret af FRDK til at udføre FRDK Pløjefritjek©. Niels har en dybdegående viden om sund og frugtbar jord samt pløjefri dyrkning. Med sit store maskinkendskab og praktiske tilgang sikrer han, at du får den bedst mulige start på din omlægning.

Når Niels besøger dig, gennemgår I sammen din bedrift med fokus på jordens tilstand, markplanen, sædskiftet, maskinerne og meget mere. I får en grundig drøftelse af de spændende muligheder for at omlægge til pløjefri dyrkning. Efter besøget modtager du en skræddersyet rapport, der belyser både mulighederne og eventuelle udfordringer, samt en konkret vejledning til, hvordan du bedst kommer videre.

Er du interesseret? Kontakt Niels Holmgaard på tlf. 96296936 eller Annette Vestergaard hos FRDK.

Kom godt i gang med pløjefri dyrkning

Få et PløjefriTjek

Overvejer du at lægge om til pløjefri dyrkning, så er et PløjefriTjek et godt beslutningsgrundlag.

Her får du en grundig gennemgang af din egen bedrift og en køreplan for, hvordan du kommer godt i gang med reduceret jordbearbejdning. Du får besøg af en specialuddannet FRDK Pløjefri-Rådgiver, og sammen gennemgår I markplan, sædskifte, maskiner og jordens tilstand.

Besøget munder ud en konkret vejledning i, hvad der skal til for at komme godt i gang.

Gennemgang af:

- din jordtypes egnethed
- egne maskiner
- håndtering af ukrudt
- optimalt sædskifte
- efterafgrøder
- økonomi

Bestilling:

Annette Vibeke Vestergaard, FRDK,

Telefon 5119 5546

Mail: avv@frdk.dk

Pris: 6.150 kroner ex moms